

Vilho Mäenpää

Maankamaralla

Maankamaralla
© Vilho Mäenpää

Kansikuvat: Mari Mäenpää
Kustantaja: Mediapinta, 2010

ISBN 978-952-235-251-4

1. Metaforaa

Elämä

On kuin heinän tuoksu kedolla.

On kuin kulhoon juoksurettu linnun maito.

On kuin meren tuoksu vaatteissa.

On kuin täyteläisyys, nälkä ja kuolema.

Elämä sisältää kaiken, mitä voisit siihen

kuvitella

ja sen, mitä et osaa.

Meri

Pilvi on hangen pinta, jonka päällä
lentokone liittää verkkaisesti.
Vesihattarat aaltoilevat ja hiljakseen
vaipuvat jälkeen.
Tyynen meren pinta on kuin vaimeasti
värähtelevä auringon lasku.
Vesi liplattaa kuin tuulen huojuttama
lehtipuun latvus.
Myrskyävä meri on kuin vallaton,
vaahtoava koski,
joka ei tunteille sijaa anna.

Rakastetun katse

Rakkaani silmät ovat lumihiutale
lämpimän pirtin ikkunalasilla.
Katsovat sisälle, etsivät ja löytävät.
Kaipausta katseessa on samettinen sokeri
suklaanapin päällä.

Sade

Rankkasade on loputon suihku.
Sade on lähteen pulppuava pinta, joka
valuttaa vettä
jyrkännettä alas kivipintoja pitkin.
Sateesta täyttynyt lätäkkö on lähde, joka
valuu yli vuolaasti.
Kaikki, mitä siihen tulee, on liikaa.

Ystävä

Ystävä vihaisena on avoin kiukussaan ja
sihisee kuin saunan kiuas.
Hyvänä päivänä hän on kuin karamelli
suussa.
Ystävä kantaa huoliasi kuten muuli
kuormaansa.
Ystävä on valmis avustamaan, mutta ei
tukkeudu.

Viha

Viha on kuin lähestyvä ja synkkä
ukkospilvi.
Se siirtyy vaanivana kohti kohdettaan.
Viha leimahtaa tuulen tavoin ja alkaa
äkisti myrskytä.
Vihan purkautumishetken koittaessa,
se syöksee tulta ja katkua mahtavan
jylinän saattamana.
Jyrähtelyä seuraa rankkasade piiskan
sivalluksena pintaa pitkin.
Vesijanat verenä valuu.
Vihan viiletessä kosteat janat vähitellen
lakkaavat vuotamasta.
Ilma on raikastunut.
Sitä on hyvä hengittää.
Vain valumanorot jäävät näkyviin.
Aika tunnon kanssa hoitaa jäljet.

2. Kasvaneita tunteja

Väsyneen istahdus

Käsi laskeutuu alas.
Iho koskettaa kylmää pöydän pintaa.
Pöydän pinta on liukas ja kiiltävä.
Se lämpenee pitkällisestä kosketuksesta.
Iho hikoilee.
Pinta luistaa.
Ote lipsuu

Kieli turpoaa suussa.
Sylkeä pitää nieleskellä.
Nielaisu on vaikeaa
kuin kuivaa jauhoa olisi mukana.
Yskiä ei tarvitse.

Jalat ovat tuolilla levossa,
tukevalla alustalla.
Hieman puuduttaa reisiä,
verisuonia ahdistaa paino.
Varpaat ovat rivissä kengän sisällä
kuin porsaat emakon emättimillä.
Siellä ovat turvassa ja lämpimässä.
Keskenänsä ovat nahistelemassa.

Huono omatunto

Voi kauhea.
Tehtävät ovat tekemättä.
Runonsäikeet ovat tulematta.
Ajatukset ovat aukeamatta.
Siinä selitys tähän tuskaan
Sydän lyö ja tunto kolkuttaa.

Turhaa selitystä

Näin kävi, kun en jaksanut.
Oli muuta touhuamista.
Kiireitä tuli vähän väliä.
Ei silloin kaikkea ehdi.
Piti tehdä sitä.
Piti tehdä tätä.
Harrastus väistyi.
Olen laiska.

3. Mietelauseita

Ajatelmia

Valkosipuli tuo terveyttä, mutta vie ystäviä.

Hunaja on imelää ja makeaa. Se loppuu
kuitenkin.

Veri punertaa, mutta varoittaa.

Puhdistusta desinfiomalla, mitähän siitä
basillit tykkää.
Oletko ajatellut sitä, tappaja.

Kaalilaatikko.
Kaalialaatikossa.
Tuoksu ei houkuttele syömään.
Se luonnonmukaisuudesta.

Suklaa sulaa suussa,
mutta sotkee suupielet.

Punaviini,
nautittuna puoliraa'an pihvin kanssa,
on kuin verta joisi.

Juustosta löytyy.
Sopii hiirelle herkuksi.
Näyttää kuun rakennusaineelta.
Maistuu se minullekin.

Saippua puhdistaa,
näyttämöllä virkistää.

Mansikka on makea marja.
Madonkolo vie maun.

Kylmänä rauta on keveimmillään.
Lämmitettäessä se tuntuu raskaammalta.
Ellet usko, niin yritä nostaa kuumaa
rauta paljain käsin.

Kuuma rauta polttee.
Heitä pois.
Jäinen rauta imaisee kostean käden ja
kielen.
Et pääse irti sen syleilystä.
Huuda apua jos saat sanotuksi
ja pyydä kaveriasi lämmittämään sitä,
jotta voisit heittää sen pois.

Multa on pinnalla.
Mitä on pinnan alla.
Mitä on mullassa
ja mitä on mullan alla.
Viimeinen tehtäväsi on tutustua siihen.

Luottaisitko hiukseen jos roikkuisit
hiuksista punotussa köydessä.

Pelkäätkö tukistusta täydellä kouralla?
Pelkäätkö, että hius kestää?

Vauva pursottaa sinappia vaippaansa.
Söisitkö lenkin,
joka on voideltu sinapilla?

Vainajaa muistellaan
myös syömällä murjottua lihaa.
Muistellaanko inholla, että liha on
vainajasta,
vai muistellaanko pelolla, että basillit
tarttuvat.
Syödään kuitenkin.

Vähenevät hiekanjyväset tiimalasissa,
ovat kuin ohi kiitävät päivät elämässämme.

Pyöräyttämällä emme saa päiviämme
takaisin,
mutta muistot kuitenkin.

Aika on ihmisten määrittämä mitta,
johon on otettu viitteet luomakunnasta.
Aika on vain yksi asia lukuisten
määritelmien joukossa.
Se ei kuitenkaan vastaa kysymykseen,
mitä aika on ja mistä se on tullut.
Aina on aikaa ollut, mutta niille se kiirettä
mittaa,
joille se on rajallista.

Sodan tuoksinassa tuhotaan aikaisemmin
saavutettua vapautta,
mutta tarjoillaan herkeämättä ikuista
rauhaa.
Sen saavuttaa, jolle arpa osuu kohdalleen.

Arpaonni tuo vaurautta, helpotusta ja
hätää.
Onnen toivossa ihmiset elävät.

4. Elämän kuvauksia

Virkkukoukku

Sauva käteen koskettaa.

Toisessa päässä koukku kurottaa.

Virkkukoukku.

Se on valmis kutomaan omaa
rakennelmaansa.

Tarvitaan taitavaa kättä ja hyvää
näkemystä.

Pitää olla ajatus ja sen takana tarve.

Virkkukoukku on rakennustyökalu, jonka
aikaansaannoksen takana
ovat lämpimät ajatukset ja ehkä pitkä
pinna.

Virkkukoukku on jalouden työkalu, joka
rakentaa uutta entisen ympärille.

Virkkukoukku luo tarpeellisuutta
tarpeettomaan aikaan.

Se voi olla ajan tappoväline tai vain tapa.

Työn jälki kuitenkin tekijäänsä kiittää.

Ajatus palkitsee käyttäjänsä.

Musiikkia silmät kiinni

Vettä sataa ropisee. Laineet lyövät ja vesi
sihisee. Musiikki elää.

Mikä on tämä meteli, kaunis kuitenkin.

Rytmiä tulee lisää. Se jo suoneen käy.

Rauhoittavaa melodiaa välillä, mutta
vauhtia riittää.

Sihisee kuin hiekkaa seulottaessa.

Sihinä loppuu äkisti kuin jyvät
tiimalasissa.

Rytmiin tulee eloa lisää.

Mitä se soittaakaan?

Kappale on outo.

Haluaisin tietää sen ja ehkä kuunnella
uudestaan.

Rytmi rauhoittuu loppuakseen.

Rakkaus

Hyväksyy virheiden tekemistä.
Neuvoo ja auttaa hädässä.
Ymmärtää puutteita ja kyvyttömyyttä.
Iloittaa onnistumisista.
Antaa omaansa, vaikka ei saisi
vastapalvelusta.

Rakastuminen

Sokaisee ihmistä näkemästä totuuden.
Kieltäytyy ymmärtämästä pahuuden.
Ei usko kaikkea näkemäänsä.
Se hyväksyy vain hyvät asiat.
Pahat asiat ovat ihmisten ilkeitä juoruja.
Hyvät ovat täyttä todellisuutta.

Auringon säde

Taivaan lämmin ja kirkas hehkupallo
valaisee
ja lämmittää voimakkailla säteillään
avaruuden pimeyden läpi kotiamme
Tellusta.

Säteet hohkaavat päivisin kohti ja
saapuvat öisin kuun
ja tähtitaivaan sykkivän tuikkeen kautta
taittuen pallomme pintaan. Suurin osa
säteistä ujeltaa ohi avaruuden siniseen
pimeyteen.

Kaamoksen keskellä valaiseva
valoharppuuna väreilee virkistystä muuten
niin synkkään arktisen ihmisen
painostavaan mieleen. Revontulet
keskustelevat maahisten kanssa.

Valon osuessa hangen lumikiteeseen,
se taittuu ja hetkessä valaisee hyisen
maiseman.